

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (judecătorul: C. Guzun)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Arnaut împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii, ale instanțelor judecătorești și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care au fost respinse apelurile declarate de către Valeriu Arnaut și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 5 aprilie 2018, Valeriu Arnaut a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii, ale instanțelor judecătorești și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin ordonanța procurorului a Procuraturii Generale la 24 iunie 2014 a fost dispusă în privința sa pornirea urmăririi penale nr. xxxxxxxx, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 141 alin. (2), art. 26, art. 282 alin. (1), art. 290 alin. (2) lit. b) și art. 337 Cod penal.

Ulterior, la 6 martie 2015 a fost reținut, iar la 7 martie 2015 prin ordonanța procurorului a fost pus sub învinuire în temeiul art. 26, art. 279¹ alin. (3) Cod penal.

Prin încheierea din 7 martie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost admis demersul procurorului Secția exercitarea urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale și aplicată în privința lui măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de către avocatul Oleg Mîța, în numele învinuitului Valeriu Arnaut, casată încheierea din

7 martie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și aplică măsura preventivă sub formă de arest, cu eliberarea mandatului de arest pe un termen de 15 zile, începând cu 6 martie 2015 ora 15:20.

Prin încheierea din 20 martie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admis demersul procurorului și prelungită măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile, începând cu 21 martie 2015 ora 15:20 până la 20 aprilie 2015 ora 15:20.

A specificat că la 16 aprilie 2015 prin ordonanța procurorului Ruslan Cașu, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală în cauza nr.2014928245 a lui Valeriu Arnaut, pe motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii prevăzute de art.26, art.279¹ alin.(3) Cod penal; încetarea de drept a măsurii de constrângere sub formă de arestare preventivă aplicată în privința lui Valeriu Arnaut, în legătură cu scoaterea de sub urmărire penală a acestuia.

A relatat că în urma acțiunilor ilegale ale procurorului și instanței de judecată s-a aflat în arest preventiv o perioadă de 43 de zile.

Totodată a susținut, că Procuratura Generală a Republicii Moldova și instanțele judecătorești, prin aplicarea ilegală a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința lui i-au încălcat dreptul fundamental la viața privată, la libertate, precum și dreptul de a nu fi urmărit penal ilegal, prin ce i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral.

A subliniat că prin acțiunile ilicite ale organelor de drept a avut de suferit nu doar el, dar și firma sa SRL „Madnin Com”, fiindu-i cauzat un prejudiciu material enorm, prin acțiunile abuzive ale organului de urmărire penală firma reclamantului a ratat contracte de sute de mii de dolari SUA.

Reclamantul Valeriu Arnaut a mai declarat că în urma efectuării ilegale a urmăririi penale, reținerii ilegale, aplicării măsurii preventive sub forma de arest, i-au fost cauzate suferințe morale considerabile, iar statul reprezentat de Ministerul Justiției, care în virtutea legii este subiectul răspunderii în recuperarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, este obligat să compenseze prejudiciul cauzat în forma stabilită de lege.

Totodată reclamantul a susținut că la aprecierea prejudiciului moral cauzat și stabilirea mărimii acestuia, urmează să fie luat în considerație că era singurul întreținător al familiei sale (2 copii minori), s-a pomenit într-o situație materială foarte dificilă și cu trei contracte de credit bancar neachitate (având imobilele gajate), care au avut consecințe drastice și pentru sănătatea lui, generând noi stresuri și retrairi.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 14, 1405 Cod civil, art. 90, 94, 96, 166, 167 Cod de procedură civilă și Legii nr. 1545-XII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată.

Reclamantul Valeriu Arnaut a solicitat, admiterea acțiunii, repararea prejudiciului moral în mărime de 220 000,00 de lei și încasarea sumei în mărime de 4 500,00 de lei cu titlu cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea parțial. A fost încasată din contul bugetului de stat gestionat de către Ministerul Finanțelor a Republicii Moldova, prin intermediul Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valeriu Arnaut prejudiciul moral cauzat în mărime de 40 000,00 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 3 000,00 lei.

În rest, pretențiile reclamantului privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată au fost respinse, ca neîntemeiate.

La 7 noiembrie 2018 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Ulterior, la 3 decembrie 2018 Valeriu Arnaut a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea parțială a hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Valeriu Arnaut și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a reținut că prima instanță a determinat corect raportul juridic litigios, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin.

Înstanța de apel a considerat că, ar fi aplicabile speței prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Astfel, instanța a stabilit cu certitudine că apelantului Valeriu Arnaut i-au fost cauzate suferințe psihice și disconfort psihologic. Respectiv, acțiunile procesuale în care a fost implicat și suferințele psihice provocate care pot și trebuie compensate prin acordarea unor despăgubiri rezonabile. Iar, suma de 40 000,00 de lei este una echitabilă și suficientă în coraport cu circumstanțele cauzei, asigurând repararea prejudiciului moral cauzat.

Instanța de apel a remarcat că având în vedere acțiunile întreprinse de către avocat, instanța de fond întemeiat a considerat că suma de 3 000,00 de lei, reprezintă o compensație rezonabilă și echitabilă pentru cheltuielile de asistență juridică suportate.

La 8 februarie 2019, Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea, au aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele.

Recurenta Procuratura Generală a Republicii Moldova a declarat cererea de recurs în temeiul art.432, alin. 2 lit. c) Cod procedură civilă care statuiază că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

La caz, recurenta consideră că instanța de apel a interpretat eronat prevederile Legii 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală se manifestă prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni). Respectiv instanța eronat și neîntemeiat a admis pretenția reclamantului.

A relevat, că instanțele de judecată în mod nejustificat și neîntemeiat au dispus încasarea sumei de 40 000,00 de lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul lui

Valeriu Arnaut or, potrivit art.11 alin. (1) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

La fel recurenta a specificat, că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral cauzat în mărime de 40 000,00 de lei, instanța de apel nu a luat în considerare prevederile art.219 alin. (4) Cod de procedură penală și ale art.1423 Cod civil.

Totodată a indicat, că reclamantul nu a prezentat probe care să ateste cauzarea frustrărilor, stresului și a neliniștii, ponegririi onoarei, demnității și reputației sale, iar instanța la determinarea mărimii compensației morale, urma să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, or în conformitate cu art.118 din Codul de procedură civilă, fiecare trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept al pretențiilor și obiecțiilor sale.

La 26 martie 2019, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, a fost interpretată eronat legea, iar aprecierea probelor a fost arbitrară.

În acest sens a menționat, că la angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite, astfel încât nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului.

A relevat că, măsurile procedurale întreprinse de organul de urmărire penală și instanțele judecătorești nu au fost declarate ilegale.

La fel, a precizat că instanțele ierarhic inferioare cu referire la Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, au aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile că pentru aplicarea Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 necesită a fi întrunite cumulativ cel puțin câte o condiție prevăzută la art. 6 și art. 3 din Lege, norme indisolubile și care nu pot fi aplicate separat.

Or, pentru antrenarea răspunderii statului una din condițiile speciale este existența faptei ilicite, nu orice acțiune a organelor de drept și a instanțelor judecătorești. De asemenea, în temeiul art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 este prevăzut expres când intervine dreptul persoanei la repararea prejudiciului, o condiție fiind devenirea definitivă și irevocabilă a sentinței de achitare.

Recurentul a opinat că acțiunea civilă este neîntemeiată, deoarece prin prisma art. 6 și art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 nu orice acțiune a organelor de drept sau a instanțelor judecătorești atrage răspunderea statului, dar este important și necesar să se constate ilegalitatea actului procedural. Respectiv, instanța eronat și neîntemeiat a admis chiar și parțial pretenția intimatului Valeriu Arnaut.

A specificat că Valeriu Arnaut nu a fost condamnat și în privința lui au fost întreprinse doar măsuri procesuale legale care erau prevăzute de legislația procesual penală și care urmau de a fi întreprinse pentru cazul de infracțiune săvârșirea căreia era imputată acestuia.

Prin urmare, a susținut că instanțele de judecată la stabilirea prejudiciului moral au ignorat principiile Curții Europene, conform căreia prejudiciul moral trebuie să fie privit ca o compensare și nicidecum ca obținere a unor foloase necuvenite.

A menționat că, acordarea prejudiciului moral în sumă de 40 000,00 de lei, este excesivă și nejustificată, or, în speță nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile a reclamantului. Totodată, reieșind din jurisprudența CEDO, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă.

A subliniat că, în majoritatea cazurilor instanțele de judecată la examinarea în fond a litigiilor ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești atribuie în beneficiul reclamantilor cu titlu de prejudiciu moral sume exorbitante, în mod vădit disproportionat cu realitatea economică și socială care există la moment în țara noastră. Mai mult ca atât, atribuirea sumelor menționate se realizează fără o argumentare temeinică conform cadrului intern, or instanțele de judecată la soluționarea pricinilor aplică în primul rând legea specială, urmată de alte acte normative, iar în măsura în care legea aplicată contravine normei de drept internațional la care Republica Moldova este parte și pe care a ratificat-o, se aplică în mod direct cea din urmă, indicându-se în mod obligatoriu în hotărârea judecătorească în ce măsură legea națională contravine normei internaționale.

A precizat că, o astfel de interpretare a instanței de judecată este importantă și necesară în vederea identificării lacunelor, contradicțiilor din legislație și adaptarea lor. Prin urmare, doar într-o asemenea manieră remediul oferit de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 va deveni pe deplin aplicabil și își va atinge obiectivul care a stat la baza adoptării.

La 5 aprilie 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat ca recursul să fie admis.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 23 ianuarie 2019 (f.d.107-113), fiind expediată în adresa părților la 24 ianuarie 2019 ce se atestă prin scrisoare de însoțire a Curții de Apel Chișinău (f.d.114), confirmarea privind recepționarea acesteia de către recurenții Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova la materialele dosarului lipsește.

În circumstanțele relevate, recursurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră depuse în termenul prevăzut de lege.(f.d.117-120, 124-30)

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele motive.

Cu referire la recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că în conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumente privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Cu privire la recursul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va reține că în conformitate cu art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În conformitate art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art.433 lit. a¹) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5) Cod de procedură civilă.

Conform art. 429 alin. (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

Conform art. 358 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanță de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

Instanța de recurs constată că hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atacată cu apel de către Valeriu Arnaut și Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

La caz, Procuratura Generală a Republicii Moldova a contestat hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel cu recurs, însă nu a utilizat calea apelului, prin urmare nefiind în drept să declare recurs.

În acest context, Colegiul conchide că, Procuratura Generală a Republicii Moldova contrar prevederilor art. 429 alin. (5) Cod de procedură civilă, a depus cerere de recurs fără a folosi calea de apel, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede această cale de atac.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul depus de Procuratura Generală a Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu